

UA-0638

Second Year B. Com. Examination

February/March – 2012

Corporat A/C : Paper - II

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
S. Y. B. COM.

Name of the Subject :
CORPORAT A/C - 2

Subject Code No. : 0 6 3 8 Section No. (1, 2,.....): Nil

Seat No. :
[] [] [] [] [] []

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુના અંક પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

(૩) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.

૧ સૂચના પ્રમાણે જવાબ લખો :

(અ) A લિમિટેડનાં ચોપડામાં શેર-જપ્તીખાતું નીચે મુજબ છે.

૧૦

શેર-જપ્તીખાતું			
શેરમૂડી ખાતે	૩,૨૫૦	શેરમૂડી ખાતું	૧૯,૫૦૦
મૂડી-અનામત ખાતે	૩,૨૫૦		
બાકી આગળ લઈ ગયા	૧૩,૦૦૦		
	૧૯,૫૦૦		૧૯,૫૦૦

દરેક શેરની મૂળકિંમત રૂ. ૧૦૦ હતી, શેર પર છેલ્લા હપતાનાં રૂ. ૩૫ ભરપાઈ ન થતાં આ શેરો જપ્ત કરવામાં આવ્યાં, જે પૈકી અમુક શેરો ફરી બહાર પાડવામાં આવ્યાં હતા.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી શેર-જપ્તી અંગે અને જપ્ત થયેલા શેર ફરી બહાર પાડવા અંગેની જરૂરી આમનોંધ A લિમિટેડનાં ચોપડે લખો.

(બ) B લિમિટેડના ચોપડે તા. ૩૧-૩-૨૦૧૦ની બાકીઓ નીચે મુજબ છે.

(૧) ભરપાઈ થયેલ ઈક્વિટી મૂડી દરેક ૧૦૦ રૂ.

નો એક, શેરદીઠ રૂ. ૮૦ ભરપાઈ

રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦

(૨) સામાન્ય અનામત

રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦

(૩) નફા-નુકસાન ખાતું - જમા. રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦

(૪) શેરને પૂર્ણ ભરપાઈ કરવા બોનસ ડિવિડન્ડ આપવું

(૫) પાંચ શેરના બદલે એક શેર ૨૫% પ્રીમિયમ બોનસ તરીકે આપવો.
કંપનીના ચોપડે આમનોંધ લખો.

(ક) વેચાણ : નોંધણી પહેલાનાં સમયનું રૂ. ૨,૪૦,૦૦૦

નોંધણી પછીના સમયનું રૂ. ૭,૨૦,૦૦૦

વેચેલ માલની પડતર રૂ. ૭,૭૭,૦૦૦

વર્ષમાં નોંધણી પહેલાના સમયની સરખામણીમાં નોંધણી પછીના સમયનાં વેચાણની એકમદીઠ પડતર ૧૦% ઓછી છે.

નોંધણી પહેલા અને નોંધણી પછીના સમયનો કાયો નફો શોધો.

(ડ) નીચેના અંગે આમનોંધ આપો :

(૧) ડિરેક્ટરોએ પોતાને મળેલી ફી રૂ. ૨૦,૦૦૦ કંપનીને પરત કરી.

(૨) રૂ. ૫૦,૦૦૦ના ડિબેન્ચરની અંશતઃ ચુકવણી પેટે ડિબેન્ચરહોલ્ડરોએ કંપનીનું મકાન જે ચોપડે રૂ. ૨,૪૦,૦૦૦ની કિંમતે દર્શાવેલ છે તે રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦ની કિંમતે લઈ લીધું.

(૩) કંપનીએ રૂ. ૧૦,૦૦૦ની એક સંભવિત જવાબદારી ચૂકવવી પડી, આ રકમ તેણે ડિરેક્ટરની રૂ. ૪૦,૦૦૦ની લોનમાંથી કાપી લીધી અને ડિરેક્ટરને તેની બાકીની રકમ રોકડમાં ચૂકવી આપી.

(ઈ) બોનસ-શેરના પ્રાપ્તિ સ્થાનો લખો.

૨ D કંપનીએ ૨૦,૦૦૦ ઈ. શેર રૂ. ૧૦નો એક એવા શેરદીઠ રૂ. ૨ ના પ્રીમિયમ ૧૨
બહાર પાડ્યા. કંપનીએ નીચે પ્રમાણે હપતા મંગાવ્યા છે.

અરજ સાથે શેરદીઠ રૂ. ૨

મંજૂરી સાથે (પ્રીમિયમ સહિત) શેર દીઠ રૂ. ૫

પહેલા હપતા સાથે શેરદીઠ રૂ. ૨

બીજા હપતા સાથે શેર દીઠ રૂ. ૩

૩૦,૦૦૦ શેર માટે અરજ આવી હતી. તેમાંથી ૨૪,૦૦૦ શેરની અરજ કરનારને ફાળે પડતા શેર આપવામાં આવ્યા. જ્યારે બાકીની અરજ નામંજૂર કરી, અરજ સાથે વધારે ભરાયેલા નાણાં મંજૂરી વખતે લેણી થતી રકમ પેટે વાપરવામાં આવ્યાં.

X કે જેને ૮૦૦ શેર મંજૂર કરવામાં આવ્યાં હતા, તે મંજૂરી સાથેના નાણાં ભરી શક્યો નહીં. Y કે જેને ૧,૦૦૦ શેર આપવામાં આવ્યાં હતાં તે બે હપતા ભરી શક્યો નહીં બીજો હપતો મંગાવ્યા પછી આ શેર જપ્ત કરવામાં આવ્યાં. જપ્ત થયેલા બધાં જ શેરો Zને શેરદીઠ રૂ. ૮ના ભાવે પૂરા ભરાયેલા તરીકે વેચી દેવામાં આવ્યાં.

ઉપરનાં વ્યવહારો માટે જરૂરી આમનોંધ લખો.

અથવા

- ૨ E લિમિટેડે ૬૦,૦૦૦, રૂ. ૨૦ની કિંમતના ૮% રીડી. ક્યું. પ્રેફરન્સ શેર તથા ૧૨ રૂ. ૧૦ની કિંમતના ૪,૦૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર બહાર પાડ્યા છે. રીડીમેબલ શેર ૫% ના પ્રીમિયમ ૧લી એપ્રિલ ૨૦૦૮ના રોજ પરત ચૂકવણી પાત્ર છે. ૩૧મી માર્ચ ૨૦૦૮ના રોજ કંપનીના પા.સ.ની પરિસ્થિતિ નીચે મુજબ હતી.

દેવાં	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
બહાર પાડેલી શેરમૂડી ૬૦,૦૦૦, ૮% ના રૂ.૨૦નો એક એવા રીડી. પ્રેફ. શેર પૂરેપૂરા ભરપાઈ થઈ ગયેલા	૧૨,૦૦,૦૦૦	પ્લાન્ટ-યંત્રો ફર્નિચર સ્ટોક દેવાદારો રોકાણો	૨૫,૦૦,૦૦૦ ૮,૦૦,૦૦૦ ૧૫,૦૦,૦૦૦ ૧૪,૦૦,૦૦૦ ૩,૫૦,૦૦૦
રૂ.૧૦નો એક એવા પૂરા ભરપાઈ ૪,૦૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર	૪૦,૦૦,૦૦૦	બેંકમાં સિલક	૩,૫૦,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૭,૦૦,૦૦૦	-	-
પરચૂરણ લેણદારો	૧૧,૦૦,૦૦૦	-	-
	૭૦,૦૦,૦૦૦	-	૭૦,૦૦,૦૦૦

(૧) રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦માં રોકાણો વેચી દેવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું.

(૨) રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ની નફા-નુકસાન ખાતાની બાકી વધે તે રીતે કંપનીના ભંડોળમાંથી અંશતઃ પરત ચૂકવણી માટે નાણાં મેળવવા.

(૩) બાકીનું જરૂરી ભંડોળ ઊભું કરવા માટે રૂ. ૧૦નો એક એવા શેરદીઠ રૂ.૨ના પ્રીમિયમ પૂરતા પ્રમાણમાં ઈક્વિટી શેર બહાર પાડવા.

નક્કી કરેલ તારીખે રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવામાં આવ્યાં હતા અને ઈક્વિટી શેર પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયા હતાં.

કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખી પાકું સરવૈયું બનાવો.

- ૩ F લિમિટેડનું તા. ૩૧-૩-૦૮ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. ૧૨

દેવાં	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
રૂ. ૧૦૦નો એક એવા પૂરા ભરાયેલા ઈક્વિટી શેર ૩૦,૦૦,૦૦૦		પાઘડી પેટન્ટ-ટ્રેડમાર્ક	૪,૩૦,૦૦૦ ૨,૮૦,૦૦૦
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૩,૦૦,૦૦૦	જમીન-મકાન	૮,૫૦,૦૦૦
૧૨% ના ડિબેન્ચર્સ	૭,૦૦,૦૦૦	સંચા-યંત્રો	૮,૬૦,૦૦૦
લેણદારો	૫,૦૦,૦૦૦	દેવાદારો	૪,૩૦,૦૦૦
		સ્ટોક	૬,૫૦,૦૦૦
		પ્રાથમિક - ખર્ચ	૩,૨૦,૦૦૦
		ડિબેન્ચર્સ વટાવ	૫૦,૦૦૦
		નફા-નુકસાન ખાતું	૫,૨૦,૦૦૦
	૪૫,૦૦,૦૦૦		૪૫,૦૦,૦૦૦

કંપનીની ખરાબ આર્થિક સ્થિતિ ધ્યાનમાં લઈ કોર્ટે નીચેની શરતોએ મૂડી-ઘટાડાની યોજના મંજૂર રાખી.

- (૧) પ્રત્યેક ઈક્વિટી શેરનું દરેક રૂ. ૧૦નો તેવા ૭ ઈક્વિટી શેર અને રૂ. ૧૦નો તેવા ૩ પ્રેફરન્સ શેરમાં વિભાગીકરણ કરવું.
- (૨) ઈક્વિટી શેર માટે પ્રત્યેક શેરદીઠ રૂ. ૩ ભરપાઈ થયા છે. તેમ ગણવું, તેમજ પ્રેફરન્સ શેર માટે પ્રત્યેક શેર દીઠ રૂ. ૭ ભરપાઈ થયા છે તેમ ગણવું.
- (૩) બંને પ્રકારના શેર પર શેરદીઠ બાકી રકમનો હપતો મંગાવવો. (જે પૂરેપૂરો ભરપાઈ થયેલ છે.)
- (૪) ડિબેન્ચર હોલ્ડરોનું કુલ લેણું ઘટાડીને રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ કરવું અને તે રૂ. ૧૦નો એક એવા પૂરા ભરપાઈ થયેલા ઈક્વિટી શેર આપીને ચૂકવે કરવું.
- (૫) બધી અદૃશ્ય અને અવાસ્તવિક મિલકતો માંડી વાળવી તેમજ જામીનગીરી પ્રીમીયમ ખાતાની બાકી લખી વાળવી.
- (૬) મિલકતોની કિંમતમાં નીચે મુજબ ઘટાડો કરવો.

સંચા-ચંત્રો	રૂ. ૫,૬૦,૦૦૦
દેવાદારો	રૂ. ૩૦,૦૦૦
સ્ટોક	રૂ. ૧,૮૦,૦૦૦
- (૭) જમીન મકાનની કિંમત એટલી વધારવી કે સમગ્ર યોજના અમલમાં મૂકી શકાય. જરૂરી આમનોંધ લખો અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

૩ G કંપની લિમિટેડ અને H લિમિટેડનાં તા. ૩૧-૩-૦૮ના રોજના પાકા સરવૈયાં ૧૨ નીચે મુજબ હતાં.

જવાબદારી	G	H	મિલકતો	G	H
રૂ.૨૦૦નો તેવા, ઈક્વિટી શેર, શેરદીઠ			કાયમી મિલકતો	૧૬,૫૦,૦૦૦	૧૨,૫૦,૦૦૦
રૂ.૧૫૦ ભરાયેલા	૧૫,૦૦,૦૦૦	-	દેવાદારો	૮૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦
રૂ.૧૦૦નો તેવા ઈક્વિટી શેર, શેરદીઠ			લેણી-હૂંડી	૪૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦
રૂ.૮૦ ભરાયેલા	-	૧૨,૦૦,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૦૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૨,૦૦,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦	બેન્ક-સિલક	૩૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
૬% ના ડિબેન્ચર	૧,૦૦,૦૦૦	-		-	-
લેણદારો	૭૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦		-	-
દેવીહૂંડીઓ	૩૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦		-	-
	૧૮,૦૦,૦૦૦	૧૪,૫૦,૦૦૦		૧૮,૦૦,૦૦૦	૧૪,૫૦,૦૦૦

- (૧) G લિમિટેડની કાયમી મિલકતોમાં પેટન્ટ્સ સમાવેલ છે. પેટન્ટ્સની કિંમત રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ માંડી વાળવાની છે.
- (૨) G લિમિટેડનો ધંધો, H લિમિટેડે સમાવી લીધો. કરાર મુજબ G લિમિટેડના ચાર શેર ધરાવનારને H લિમિટેડના સાત શેર આપવા અને બંને કંપનીઓના શેરની આંતરિક કિંમતને આધારે ખૂટતી રકમ રોકડમાં ચૂકવવી.
- (૩) G લિમિટેડનાં દેવાદારોમાં, H લિમિટેડ પાસેના લેણાં રૂ. ૧૦,૦૦૦ સમાયેલ છે.
- (૪) H લિમિટેડની રૂ. ૧૫,૦૦૦ની દેવીહૂંડીઓ G લિમિટેડે લખી હતી. H લિમિટેડના ચોપડે ધંધાની ખરીદીની નોંધો લખો અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

૪ I લિમિટેડનું તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૦ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. તે જ ૧૨ દિવસે કંપનીનું વિસર્જન કરવામાં આવ્યું.

મૂડીદેવા	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
શેરમૂડી :		જમીન-મકાન	૧,૧૨,૦૦૦
૧૦૦૦ ૭%ના પ્રેફરન્સ શેર		યંત્રો	૭૪,૦૦૦
દરેક રૂ. ૧૦૦ના પૂરા ભરપાઈ	૧,૦૦,૦૦૦	રોકાણો	૬૮,૦૦૦
P પ્રકારના ૧૦૦૦ ઈક્વિટી		સ્ટોક	૧૫,૦૦૦
શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો		દેવાદારો	૩૬,૦૦૦
(૮૦ રૂ. ભરપાઈ)	૮૦,૦૦૦		
Q પ્રકારના ૭૦૦ ઈક્વિટી		રોકડ-બેંક સિલક	૨૭,૫૦૦
શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો			
(રૂ. ૬૦ ભરપાઈ)	૪૨,૦૦૦	નફા-નુકસાન ખાતું	૭૦,૦૦૦
R પ્રકારના ૮૦૦ ઈક્વિટી		પ્રાથમિક - ખર્ચ	૭,૫૦૦
શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો			
(રૂ. ૪૦ ભરપાઈ)	૩૨,૦૦૦	-	-
૫% ના ગીરો ડિબેન્યર્સ	૨૦,૦૦૦	-	-
ડિબેન્યર્સ પર ચઢેલું વ્યાજ	૧,૦૦૦	-	-
લેણદારો	૧,૩૫,૦૦૦	-	-
	૪,૧૦,૦૦૦		૪,૧૦,૦૦૦

- (૧) મિલકતોની ઉપજ-જમીન-મકાન રૂ. ૮૪,૪૦૦, યંત્રો રૂ. ૩૬,૦૦૦, સ્ટોક રૂ. ૯,૧૦૦, દેવાદારો રૂ. ૨૮,૫૦૦.
- (૨) કુલ લેણદારોમાં રૂ. ૫,૦૦૦ પસંદગીનાં છે. આ ઉપરાંત રૂ. ૬૫,૦૦૦ના લેણદારોને ત્યાં રોકાણો ગીરવે છે. જે તેમણે રૂ. ૭૧,૦૦૦માં વેચ્યાં અને વાધારો લિક્વિડેટરને આપ્યો છે. રૂ. ૨૫,૦૦૦ લેણદારોને ૩% ઓછા તથા રૂ. ૧૦,૦૦૦ના લેણદારોને ૩૫% ઓછા ચૂકવ્યાં અને બાકીનાને પૂરેપૂરા ચૂકવ્યાં.
- (૩) ડિબેન્યર હોલ્ડરોને તા. ૩૦-૬-૨૦૧૧ના રોજ નાણાં ચૂકવ્યાં.
- (૪) લિક્વિડેશન ખર્ચ રૂ. ૬,૭૯૫ થયો.
- (૫) લિક્વિડેટરનું મહેનતાણું તેણે ઉપજાવેલ રકમના ૩% (સલામત લેણદારો પાસેથી મળેલા વધારા સિવાયની) અને પસંદગીના લેણદારો સિવાયના બિનસલામત લેણદારોને ચૂકવેલ રકમના ૨% લેખે ગણવાનું છે.
- લિક્વિડેટરનું છેવટનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

- ૪ J લિમિટેડનો તા. ૧લી જુલાઈ ૨૦૦૮ના રોજથી ચાલુ ધંધો ખરીદી લેવા માટે ૧૨ K લિમિટેડની તા.૧લી ઓક્ટોબર ૨૦૦૮ના રોજ સ્થાપના કરવામાં આવી. તા.૩૦મી જૂન ૨૦૧૦ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષની નીચેની વિગતો મળી છે.

વિગતો	રૂ.	રૂ.
વેચાણ : કંપની સમયનું	૧,૬૦,૦૦૦	-
તે પહેલાના સમયનું	૪૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦
જાહેરાત ખર્ચ (કરાર અનુસાર માસિક રૂ.૩૦૦)	૩,૬૦૦	-
પ્રાથમિક-ખર્ચ (માંડીવાળેલ)	૪,૨૦૦	-
પગાર (નોંધણી પહેલાંના સમયમાં ૬ કર્મચારીઓ અને નોંધણી પછીના સમયમાં ૮ કર્મચારીઓ હતા.)	૧૪,૪૦૦	-
ડિરેક્ટરની ફી	૩,૬૦૦	-
વેચનારને વ્યાજ (૩૦મી સપ્ટે-૨૦૦૮ સુધીનું)	૧,૦૦૦	-
સેલ્સમેનનો પગાર	૪,૦૦૦	-
ડિબેન્યર વ્યાજ	૧,૫૦૦	-
ઘસારો	૨,૮૦૦	-
ભાડું	૪,૮૦૦	-
રાજકીય પક્ષને કંપનીએ આપેલ દાન	૫૦૦	-
ખરીદી	૧,૦૭,૦૦૦	
આવક-માલનું ગાડાભાડું	૧,૦૦૦	૧,૪૮,૪૦૦
ચોખ્ખો નફો		૫૧,૬૦૦

કંપનીના સમય દરમ્યાનની વેચેલ માલની પડતર (આવક માલના ગાડાભાડાં સહિત) નોંધણી પહેલાંના સમયની સરખામણીમાં ૧૦% વધી હતી. વર્ષની શરૂઆતમાં કે આખરમાં માલનો સ્ટોક રાખવામાં આવતો નથી.

૫ 'L' લિમિટેડનું તા.૩૧-૩-૦૯ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

૧૨

વિગત	રૂ.	રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી, દરેક રૂ.૧૦૦નો	-	૬,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	-	૨,૬૦,૦૦૦
ડિબેન્ચર પરત-નિધિ	-	૧,૦૦,૦૦૦
ડિબેન્ચર પરત-નિધિ રોકાણો	૧,૦૦,૦૦૦	-
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	-	૧,૩૦,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું (૧-૪-૨૦૦૮)	-	૧,૫૦,૦૦૦
૧૦% ના ડિબેન્ચર્સ (તા. ૩૧-૩-૨૦૧૨ના રોજ પરત કરવાના)	-	૨,૦૦,૦૦૦
ડિબેન્ચર - વટાવ	૨૦,૦૦૦	
નહિ મંગાવાયેલ રિવિઝન્ડ	-	૨૦,૦૦૦
મકાન	૩,૦૦,૦૦૦	-
સંચા અને યંત્રો	૬,૦૦,૦૦૦	-
ફર્નિચર	૧,૦૦,૦૦૦	-
સ્ટોક (૧-૪-૨૦૦૮)	૧,૬૦,૦૦૦	-
૧૦%ની સરકારી લોન (દાર્શનિક કિંમત રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ ખરીદ તા.૧-૧૦-૨૦૦૮)	૧,૯૦,૦૦૦	-
M લિમિટેડના રૂ. ૧૦૦નો એક એવા રૂ.૫૦ લેખે ભરાયેલા શેરો	૧,૦૦,૦૦૦	-
દેવાદારો અને લેણદારો	૨,૦૦,૦૦૦	૧,૮૦,૦૦૦
રોકડ અને બેન્ક	૧૮,૦૦૦	૭૮,૦૦૦
ખરીદ અને વેચાણ	૭૫,૭૫,૦૦૦	૮૨,૦૦,૦૦૦
ડિબેન્ચર વ્યાજ	૧૫,૦૦૦	-
અન્ય વહીવટી ખર્ચા	૧,૫૦,૦૦૦	-

વેચાણ-વિતરણ ખર્ચા	૪૦,૦૦૦	-
પગાર અને નહિ ચૂકવેલ પગાર	૧,૨૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો અને કરકપાત (૦૭-૦૮)	૧,૫૦,૦૦૦	
ડિબેન્ચર પરતનિધિ રોકાણોનું વ્યાજ	-	૧૦,૦૦૦
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો અને કરકપાત (૨૦૦૮-૦૯)	૩,૦૦,૦૦૦	-
આવકવેરા જોગવાઈ (૨૦૦૮-૦૯)	-	૨,૦૦,૦૦૦
	૧,૦૧,૩૮,૦૦૦	૧,૦૧,૩૮,૦૦૦

નીચે આપેલી માહિતી ધ્યાનમાં લઈ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

- (૧) પડતર કિંમતે ગણેલ આખર માલનો સ્ટોક રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦ છે. જેની બજાર કિંમત પડતર કિંમત કરતાં ૧૦% વધુ છે.
- (૨) તા. ૧-૧૦-૨૦૦૮ના રોજ એક યંત્ર રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦નું ખરીદવામાં આવ્યું હતું.
- (૩) મકાન અને ફર્નિચર ઉપર ૧૦% લેખે અને યંત્રો પર ૨૦% લેખે ઘસારાની જોગવાઈ કરવી.
- (૪) હિસાબી વર્ષ ૨૦૦૭-૨૦૦૮ની આવકવેરાની આકારણી વર્ષ દરમ્યાન પૂરી થયેલ છે. અને તે અંગેની જવાબદારી રૂ. ૨,૨૦,૦૦૦ નક્કી થયેલ છે.
- (૫) ચાલુ વર્ષનાં ચોખ્ખા નફા ઉપર ૪૩% લેખે આવકવેરાની જોગવાઈ કરો.
- (૬) ડિબેન્ચર વ્યાજ દર વર્ષે ૩૦મી જૂન અને ૩૧મી ડિસેમ્બરના રોજ ચૂકવવાપાત્ર બને છે.
- (૭) નફાની ફાળવણીની ભલામણ નીચે મુજબ કરેલ છે.
 - (૧) સામાન્ય અનામત ખાતે રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦
 - (૨) ડિબેન્ચર પરત-નિધિ રૂ. ૫૦,૦૦૦
 - (૩) ઈક્વિટી મૂડી પર ડિવિડન્ડ શેરદીઠ રૂ. ૨૦ લેખે.

૬ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ)

૧૨

- (૧) શેર-જપ્તી
- (૨) બોનસશેર અંગે 'સેબી'ના માર્ગદર્શક સૂચનો
- (૩) મૂડી-ઘટાડા અંગે કંપની-ધારાની જોગવાઈઓ
- (૪) નોંધણી પછીનાં નફાનો ઉપયોગ
- (૫) પસંદગીના લેણદારો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction No. 1 of page No. 1.
 (2) Figures to the right indicate full marks of the questions.
 (3) Show the necessary calculation as part of your answer.

- 1 (a) The following is the Share forfeiture Account in the 10 book of 'A' Ltd.

Share Forfeiture Account			
To share Capital A/c	3,250	By share Capital	19,500
To Capital Reserve	3,250		
To Balance C/d	13,000		
	19,500		19,500

The face value of each share was Rs. 100 and final call of Rs. 35 per share was not paid and hence these shares were forfeited, out of which some shares were re-issued.

Pass necessary journal entries of forfeiture and re-issue of shares in the book of 'A' Ltd.

- (b) B Ltd. has the following items in its balance sheet.
- (1) Subscribed Equity share Capital
(Shares of Rs.100 each, Rs.80 paid up) Rs. 4,00,000
 - (2) General Reserve Rs. 4,00,000
 - (3) Profit and Loss A/C (credit) Rs. 2,00,000
 - (4) To convert partly paid equity shares into fully paid shares.
 - (5) To issue Bonus Shares at Rs. 100 each at a premium of 25% on the basis of one equity share for every five equity shares held.

Pass Journal entries in the book of 'B' Ltd.

- (c) Sales : Prior Period Rs. 2,40,000
 Post incorporation period Rs. 7,20,000
 Cost of Sales Rs. 7,77,000

The unit cost of sales was reduced by 10% in post incorporation period as compared to pre incorporation period.

Find out gross profit for the pre and post incorporation period.

(d) Pass Journal Entries :

- (1) The directors returned the fees of Rs. 20,000 received by them from the company.
- (2) Debenture holders of the company holding debentures of Rs. 5,00,000 agreed to take over in part settlement of their dues a building of the company at Rs. 3,00,000 appearing in the books of the company at Rs. 2,40,000.
- (3) A company was called upon to pay a contingent liability of Rs. 10,000 when the scheme of capital reduction was implemented. This amount was recovered from a director who has advanced a loan of Rs. 40,000 to the company. The balance was paid to him in case.

(e) Write the sources of Bonus - Shares.

2 'D' Company issued a prospectus inviting application for 20,000 equity shares of Rs. 10 each at a premium of Rs. 2 per share payable as under : 12

On Application	Rs. 2
On Allotment	Rs. 5 (including premium)
On first call	Rs. 2
On Second Call	Rs. 3

Application were received for 30,000 shares and allotment made pro-rata to the applicants of 24,000 shares and the remaining applications were refused and the amount was refunded money over paid on applications was to be transferred to allotment account.

X, to whom 800 shares were allotted, failed to pay the allotment money and Y, to whom 1000 shares were allotted failed to pay the two calls. These shares were forfeited after making second call.

All the shares were sold to Mr.Z credited as fully paid, for Rs. 8 per share.

Pass necessary journal entries in the books of the company.

OR

2 'E' Ltd. has issued share capital of 60,000 8% redeemable cumulative preference shares of Rs. 20 each and 4,00,000 equity shares of Rs. 10 each. The preference shares are redeemable at a premium of 5 percent on 1st April 2009. As at 31st March 2009 the company's balance sheet showed the following position. 12

<i>Liabilities</i>	<i>Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>Rs.</i>
Issued share capital 60,000, 8% redeemable cumulative preference shares of Rs. 20 each fully paid	12,00,000	Plant and Machinery	25,00,000
4,00,000 equity shares of Rs. 10 each fully paid	40,00,000	Furniture	9,00,000
Profit and Loss A/c	7,00,000	Stock	15,00,000
Sundry creditors	11,00,000	Debtors	14,00,000
		Investments	3,50,000
		Balance at Bank	3,50,000
		-	-
		-	-
	70,00,000	-	70,00,000

In order to facilitate the redemption of preference shares it was decided :

- (1) To sell the investment for Rs. 3,00,000
- (2) To finance part of the redemption from company funds subject to leaving in profit and loss account Rs. 2,00,000.
- (3) To issue sufficient equity shares of Rs. 10 each at premium of Rs. 2 per share to raise the balance of funds required.

The preference shares were redeemed on due date and equity shares were fully subscribed.

You are required to prepare :

- (1) Journal entries to record the above transactions.
- (2) A balance sheet as on completion of redemption.

3 The following is the Balance Sheet of 'F' Ltd. as on **12**
31-3-08.

<i>Liabilities</i>	<i>Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>Rs.</i>
Equity shares of Rs. 100 each fully paid	30,00,000	Goodwill	4,30,000
Share premium	3,00,000	Patents-Trademarks	2,90,000
12% Debentures	7,00,000	Land-Building	8,50,000
Creditors	5,00,000	Plant-Machineries	9,60,000
		Debtors	4,30,000
		Stock	6,50,000
		Preliminary Expenses	3,20,000
		Discount on Debentures	50,000
		Profit and Loss A/c	5,20,000
	45,00,000		45,00,000

Considering the bad Economic condition of the company, tribunal passed the scheme for reduction of the capital on the following terms :

- (1) Each equity share be divided in 7 equity shares of Rs.10 each and 3 preference shares of Rs. 10 each.
- (2) Equity shares were to be deemed as paid up to extent of Rs. 7 per shares.
- (3) A call of remaining amount per share be made on both the classes of shares. (which are fully paid)
- (4) Debentures holders total claim to be reduced to Rs. 5,00,000. This will be satisfied by the issue of equity shares of Rs. 10 each fully paid.
- (5) All invisible and intangible assets to be written of, and the balance of share premium to be utilised.
- (6) Decrease the value of assets as under :

Plant-Machineries	Rs. 5,60,000
Debtors	Rs. 30,000
Stock	Rs. 1,90,000
- (7) Land-building were revalued at such price so as to put through the entire scheme.

Draft the journal entries for giving effect to the above scheme and prepare reconstructed balance-sheet.

OR

3 The balance sheet of the 'G' Ltd. and the 'H' Ltd. as on 12 31-3-08.

<i>Liabilities</i>	<i>G</i>	<i>H</i>	<i>Assets</i>	<i>G</i>	<i>H</i>
Equity shares of Rs.200 each Rs.150 paid up per share	15,00,000	-	Fixed Assets	16,50,000	12,50,000
Equity shares of Rs.100 each Rs.80 paid up per share	-	12,00,000	Debtors	80,000	50,000
General Reserve	2,00,000	1,50,000	Bills Receivable	40,000	20,000
6% Debentures	1,00,000	-	Stock	1,00,000	1,00,000
Creditors	70,000	80,000	Bank Balance	30,000	30,000
Bills Payable	30,000	20,000	-	-	-
	-	-	-	-	-
	2,00,000	-	-	-	-
	1,00,000	-	-	-	-
	70,000	80,000	-	-	-
	30,000	20,000	-	-	-
	19,00,000	14,50,000		19,00,000	14,50,000

- (1) The fixed assets of G Ltd. include patents. The value of Patents is to be written off by Rs. 1,00,000
- (2) The business of G Ltd. was absorbed by the H Ltd. According to the agreement, for every four shares of the G Ltd., 7 shares of H Ltd. are to be given and the balance of purchase price on the basis of intrinsic value of both the companies is to be paid in cash.
- (3) In the debtors of the G Ltd. Rs. 10,000 due from the H Ltd. is included. The bills payable of Rs. 15,000 of the H Ltd. are drawn by the G Ltd.

Write journal entries in the book of the H Ltd. for purchase of business and prepare its new balance-sheet.

- 4 T Ltd. went into voluntary liquidation on 31st December 2010. The Balance Sheet as on that day was as under : 12

<i>Liabilities</i>	<i>Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>Rs.</i>
Share capital 1000 7% preference shares of Rs. 100 each	1,00,000	Land and Buildings	1,12,000
1000 'P' Equity shares of Rs.100 each (Rs.80 paid up)	80,000	Machinery	74,000
700 'Q' equity shares of Rs.100 each (Rs.60 paid up)	42,000	Investments	68,000
800 'R' equity shares of Rs.100 each (Rs.40 paid up)	32,000	Stock	15,000
5% Mortgage Debentures	20,000	Debtors	36,000
Outstanding interest on Debentures	1,000	Cash and Bank balance	27,500
Creditors	1,35,000	Profit and Loss A/c	70,000
		Preliminary expenses	7,500
		-	-
		-	-
		-	-
		-	-
	4,10,000		4,10,000

- (1) Assets realised : Land and Building Rs. 84,400, Machinery Rs. 36,000, Stock Rs. 9,100, Debtors Rs. 28,500.
- (2) Creditors include preferential creditors of Rs. 5,000. Investments were mortgaged with creditors of Rs. 65,000 who realised Rs. 71,000 of the same. The excess was given to liquidator. Creditors of Rs. 25,000 were paid 3% less and creditors of Rs. 10,000 were paid 35% less. Remaining creditors were paid fully.

- (3) Debenture holders were paid on 30-6-2011.
 (4) Liquidation expenses were Rs. 6,795.
 (5) Liquidator is entitled to a remuneration of 3% on the assets realised by him and 2% on the amount distributed to unsecured creditors other than preferential creditors.

Prepare final statement of liquidator.

OR

- 4 The business carried on by 'J' brothers was taken over 12
 as a running business with effect from 1st July 2009 by
 'K Ltd." Which was incorporated on 1st October 2009.
 The following particulars of profit for the year ended
 on 30th June 2010 were available.

<i>Particulars</i>	<i>Rs.</i>	<i>Rs.</i>
Sales : Company Period	1,60,000	-
Prior Period	40,000	2,00,000
Advertisement Expenses (Rs. 300 per months as per contract)	3,600	-
Preliminary Expenses (Written off)	4,200	-
Salaries (There were 6 employees in pre incorporation period and 8 in the post incorporation period)	14,400	-
Director's fees	3,600	-
Interest to Vendor (up to 30 sept 2009)1,000	-	-
Salaries to Salesman	4,000	-
Interest on debentures	1,500	-
Depreciation	2,800	-
Rent	4,800	-
Donation to political party given by the company	500	-
Purchases		1,07,000 -
Carriage in ward	1,000	1,48,400
Net Profit		51,600

The cost of goods sold (including carriage inward) for the company period had increased by 10% as compared to pre incorporation period No stocks were carried either at the beginning or at the end.

You are required to draw up a statement showing the amount of pre and post incorporation profits.

- 5 The following is the Trial Balance of L Ltd. as on 31st March, 2009. 12

<i>Particulars</i>	<i>Debit Balance Rs.</i>	<i>Credit Balance Rs.</i>
Equity share Capital (each of Rs. 100)	-	6,00,000
General Reserve	-	2,60,000
Debenture Redemption Fund	-	1,00,000
Debenture Redemption fund investment	1,00,000	-
Share Premium	-	1,30,000
Profit and Loss A/c (1-4-2008)	-	1,50,000
10% Debenture (Repayable on 31-3-2012)	-	2,00,000
Debenture Discount	20,000	
Unclaimed Dividend	-	20,000
Building	3,00,000	-
Plant and Machinery	6,00,000	-
Furniture	1,00,000	-
Stock (1-4-2008)	1,60,000	-
10% Government Loan (f.v. Rs. 2,00,000 purchased on 1-10-2008)	1,90,000	-
Equity shares of 'M' Ltd. of Rs. 100 each, Rs. 50 paid up.	1,00,000	-
Debtors and Creditors	2,00,000	1,80,000
Cash and Bank	18,000	78,000
Purchases and Sales	75,75,000	82,00,000
Interest on Debentures	15,000	-
Other administrative exps.	1,50,000	-
Sales and Distribution exps	40,000	-
Salary and Unpaid salary	1,20,000	10,000

Advance income-Tax and TDS. (2007-08)	1,50,000	
Interest on D.R.F. Investment	-	10,000
Advance income-tax and TDS (2008-09)	3,00,000	-
Income-Tax Provision (2008-09)	-	2,00,000
	1,01,38,000	1,01,38,000

After considering the following additional information, prepare final accounts of the company.

- (1) The closing stock is Rs. 10,00,000 valued at cost. The market value is 10% more than the cost.
- (2) On 1-10-2008, one machine was purchased for Rs. 2,00,000.
- (3) Provide depreciation at 10% on building and furniture and at 20% on machinery.
- (4) During the year income tax assessment for the accounting year 2007-08 has been completed and tax liability is determined at Rs. 2,20,000.
- (5) Provision for income-tax is to be made at 43% of the net profit of the year.
- (6) Interest on debentures is payable every year on 30th June and 31st December.
- (7) The Board has proposed the following appropriations :
 - (i) General Reserve Rs. 2,00,000
 - (ii) Debenture Redemption Fund Rs. 50,000
 - (iii) Dividend on Equity share capital Rs. 20 per share.

6 Write short notes any **three** : **12**

- (1) Forfeiture of Shares
- (2) SEBI guidelines for issue of Bonus-Shares
- (3) Provisions of Companies Act for Capital reduction
- (4) Profit after incorporation
- (5) Preferential creditors.